

Dalende prijzen door stijgen temperatuur.

ECONOMIE

De producenten in Nederland zijn wat meer positief gestemd. Ze kijken met meer vertrouwen naar de verwachte productie in de komende drie maanden. Het producentenvertrouwen wordt in een cijfer uitgedrukt. De uitschieters zijn aan de bovenkant (dus zeer optimistisch) 10,4 (in oktober 2021) en -31,5 (in april 2020 ten tijde van de uitbraak van de coronacrisis). De maand april liet een waarde van -3,6 zien en dat was een verbetering vergeleken met de maand ervoor: -4,8 in maart. Het gemiddelde over een periode van twintig jaar is -1,3. Het meest positief was men in de sectoren papierindustrie en grafische industrie en het minst positief was men in de hout-, en bouwmaterialenindustrie.

HET WEER

In de eerste dagen van mei zullen de temperaturen wat gaan stijgen maar later wordt het toch weer even wat kouder. Pas in de tweede helft van mei gaat het weer wat warmer, droger en zonniger te worden.

De laatste dagen van april en eerste dagen van mei zullen warm zijn met kans op regen en onweer. Temperatuur rond 20 graden die kan oplopen naar zelfs 25 graden. En dat is warmer dan de gemiddelde 15 tot 18 graden begin mei. Na het warme begin gaat de temperatuur omlaag en komt tussen 15 en 19 graden terecht. Het blijft dan wisselvallig met een combinatie van wolken zon en buien.

OLIE

Na de daling van de olieprijs vorige week naar \$87,38 is de prijs deze week weer wat gestegen en eindigde op \$89,36. Met het sterk verminderen van de angst voor oorlog tussen Israël en Iran zijn het de fundamentals die de prijs weer gaan sturen. De daling kwam deze week dan ook van de hoger dan verwachte inflatie in de VS en de trage verbetering van de consumentenbestedingen. Het aankondigen van nieuwe sancties door de Amerikanen en Britten deze week tegen Irak hadden niet zo veel invloed op de

prijsvorming. Als die sancties er al gaan komen is het nog maar de vraag of handhaving plaats zal vinden. Want met de Amerikaanse verkiezingen voor de deur is het nog maar de vraag of president Biden potentiële kiezers tegen zich in het harnas wil jagen door stijgende brandstofprijzen. Het is dan ook niet zo raar dat de Amerikaanse president er op dit moment voor kiest om Iraanse en Russische olie volop naar de markt te laten stromen. Het gevolg van het wél handhaven van de sancties kan een prijsstijging van meer dan \$8,00 per vat betekenen. De laatste aanvallen op Russische oliedepots zorgden voor het toenemen van de angst dat de aanvoer in het geding zou kunnen komen. Vandaar dat de prijzen daardoor wat stegen. De voorraden ruwe olie in de VS daalden met 6,4 miljoen vaten naar 453,6 miljoen vaten. Dat is een behoorlijke sprong wat de olieprijsen een opwaartse duw gaf. En zo komen we uit op de twee belangrijkste parameters. De afname van de geopolitieke dreiging en de vraag en aanbod situatie van olie. Komende week zal het vooral gaan om het Amerikaanse monetaire beleid. De centrale vraag is dan in hoeverre de renteverhogingen die tot doel hebben de inflatie in te dammen impact gaan hebben op de vraag naar olie. Als het lenen van geld duurder wordt zal ook de economische activiteit gaan afnemen.

KOLEN

De kolenprijs daalde flink: van €121,10 naar €112,25. Ook voor de kolenmarkt geldt dat de risicopremies afgenomen zijn en de fundamen-

tele factoren weer de overhand gaan krijgen. Vanwege de aankomende zomer komen er minder kolen naar Europa waardoor de voorraden bij de ARA-importterminals zijn gedaald tot bijna het laagste niveau in 5 maanden. Het afnemen van de vraag naar kolen heeft grote invloed op het economisch herstel in Polen. Als gevolg van de daling van 26% in de steenkoolwinning is het nog maar de vraag of de grootste opkomende markteconomie van Europa de 3% groei dit jaar zal gaan halen. De duurzame elektriciteitsproductie van Polen in 2023 nam weliswaar sterk toe maar er bleef toch nog gerealiseerd door 26% opwek door steenkool over.

GAS

De termijnmarkt liet deze week achtereenvolgens een daling, stijging en weer daling zien. Dat leidde tot een daling van de jaarprijs ten opzichte van vorige week van ongeveer €1,-. De daling in het begin van de week wat het gevolg van milder weer en afnemende wereldwijde spanningen. Gepland onderhoud in Noorwegen, wat gebruikelijk is als de temperaturen gaan stijgen, zorgt ervoor dat het aanbod gaat afnemen. Dat werd aardig gecompenseerd door de wat hogere temperaturen. Ook de LNG import nam weer toe via zowel Frankrijk als de Freeport terminal. Later in de week werd de daling ingezet ondanks de afname van Noors aardgas (ca 300 GWh per dag minder wat zal oplopen tot 700 GWh per dag). De dagprijzen bleven nog even hangen maar de termijnprijs voor de maand mei daalde. Het lijkt er sterk op dat de Europese Commissie nieuwe beperkingen zal voorstellen voor de LNG uit Rusland. Zeker op de korte termijn kan dat een prijsimpact hebben. De aanvoer moet de komende weken komen vanuit de LNG hoek wat de ontbrekende Noorse pijpleidingaanvoer moet compenseren. Daarnaast zal de beëindiging van het stookseizoen betekenen dat de voorraden verder gevuld kunnen gaan worden. In Rusland heeft Gazprom als gevolg van de voorjaarsoverstromingen in de regio Orenburg (zuidwesten van Rusland) ruim twintig productieputten moeten sluiten. Het water steeg begin deze maand tijdens de ergste overstromingen in het gebied in 80 jaar. Het olie- en gasveld produceert jaarlijks ongeveer 10 miljard kubieke meter aardgas. Ook een raffinaderij in de buurt van Orenburg is gesloten.

POWER

De Europese power futures handelden de afgelopen week lager. De drijvende kracht was de prijsdaling van energiebrandstoffen en de neerwaartse vooruitzichten daarvan. De spotprijzen gingen de afgelopen week alle kanten op. Van bijna 100 €/MWh naar -24 €/MWh vorige week zondag. De Franse productie van kernenergie nam toe en bereikte bijna de beschikbare capaciteit. Frankrijk drukte de laatste weken een flinke stempel op de prijsvorming in Europa, door de combinatie van wind, regen en een goed functionerend kerncentraalpark. In de loop van de week werd de gemiddelde productie van wind- en zonne-energie wat minder waardoor de prijzen weer wat stegen. Het gevolg was dat enkele kolen-, en gascentrales nodig wa-

ren om aan de vraag te voldoen. Door de meivakantie en de aanstaande feestdagen als Hemelvaart zal de vraag minder hoog uitkomen dan gebruikelijke werkdagen.

EMISSIONS

De prijs voor CO₂-emissierechten daalde afgelopen week. De prijs per ton ging van €67,17 naar €65,33. De prijsontwikkeling aardgas blijft de belangrijkste driver voor EUA's. De markt geeft bearish signalen die de prijs naar lagere niveaus trekken. Woensdag werd het Commitments of Traders-rapport voor de afgelopen week gepubliceerd en daaruit bleek een aanzienlijke daling van de netto shortpositie van speculatieve spelers.

OUTLOOK

GAS

GASPRIJZEN KUNNEN DALEN

Voor deze week zouden als gevolg van de milde temperaturen en herstellende Noorse pijplijn- en LNG-aanvoer de marktprijzen onder sterkere neerwaartse druk moeten komen staan. De geopolitiek blijft echter licht ontvlambaar. Cal 25 baseload **daalde** van 34,51 naar 33,54 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 30,34 €/MWh. Op maandag 29 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 29,18 €/MWh.

POWER

OOK POWER DALEN

De komende week zal er een weersomslag zijn. Het wordt warmer echter de wind zal minder dan gemiddeld aanwezig zijn. De zon zal zich naar behoren laten zien. De prijzen volgen de gasprijzen en zullen dus ook onder druk komen te staan. Cal 25 baseload **daalde** van 84,32 naar 81,57 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 85,99 €/MWh. Op maandag 29 april 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 75,95 €/MWh.